

Tweede Kamer verkiezingen 17 maart 2021 - Stem voor!

Blog 72 * 21-02-2021 Jan Jaap Tiemersma, bestuurslid NLVOW

Heeft het zin voor het NLVOW opnieuw de verkiezingsprogramma's op een rij te zetten? Hebben we wel keuzes? Wie niet voor duurzame energie is, is een ontkenner, wie geen wind bij huis wil is een egoïst. Vandaar dat de landelijke politiek zich nauwelijks durft uit te spreken over windturbines op land. Maar steeds meer wordt duidelijk wat een bosgebied van windturbines Nederland dreigt te worden. En dat bos gaat alleen nog maar groeien voor andere energie dan elektriciteit en voor het enorme verlies dat gepaard gaat met de komende omzettingen van waterstof. De nieuwste trend is echter voor te stemmen: voor wind op zee en niet op land.

Wat zijn de standpunten van politieke partijen over Wind op Land? De Nederlandse Vereniging voor Duurzame Energie (NVDE) heeft een lijstje gemaakt met standpunten. Wind op Land wordt in één adem met zon bijeen genomen. En ja hoor, alle partijen willen meer wind op zee, maar zeggen volgens de NVDE niets over wind op land. Onder dat kopje vinden alle partijen alleen maar dat er meer zon op daken moet komen. Partijen die volgens het NVDE geen klimaatbeleid hebben (...?), zoals ter rechter zijde) zijn er niet eens in opgenomen. *Bron:*

<https://www.nvde.nl/nvdeblogs/overzicht-van-klimaat-en-energie-in-de-verkiezingsprogrammas/>

Dan maar ergens anders zoeken naar standpunten, zoals bijvoorbeeld onafhankelijk (want in lobbyzaken) bijeen gebracht door Rene Leegte c.s. *Bron:* <https://publiekezaken.eu/verkiezingen2021/>

- VVD Voor het bouwen van windmolens op land is draagvlak onder de lokale bevolking voor de VVD een voorwaarde.
- CDA Bij de aanleg van windmolens worden natuur en landbouwgronden zoveel mogelijk ontzien.
- D66 D66 ziet een rol voor energiecollectieven en buurtwindmolens. Daarnaast stimuleren ze de ontwikkeling van grote windmolenparken. Door die bij elkaar te plaatsen op een aantal plekken in het land beperken we overlast en beschermen we het uitzicht over het Nederlandse landschap.
- PvdA De PvdA heeft in haar concept-verkiezingsprogramma niets opgenomen over windenergie op land.
- GL Burgers moeten volgens GroenLinks proceseigenaar worden bij opwekking van schone energie. Bij nieuwe publieke projecten voor wind en zon ontvangen bewoners aandelen. Ook krijgen energiecoöperaties goedkope leningen en vallen ze onder een minder streng juridisch kader.
- CU De CU wil op rijksgronden vol inzetten op de productie van duurzame energie zoals wind op land. Verder wordt via de RES ingezet op 35 TWh productie aan windenergie en zonne-energie op land.
- SP De SP heeft in haar concept-verkiezingsprogramma niets opgenomen over windenergie op land.
- SGP De SGP vindt dat omwonenden moeten meeprofiteren van de opbrengsten van windparken.
- FvD FvD wil stoppen met de plaatsing van gesubsidieerde windturbines. Bovendien verpesten windturbines ons mooie Nederlandse landschap.
- PVV De PVV wil het landschap beschermen tegen het 'vernietigende klimaatbeleid' en de plaatsing van windturbines tegen gaan.
- PvdD De PvdD wil dat windenergie grootschalig wordt mogelijk gemaakt op locaties waar mensen, dieren en natuur er geen of weinig hinder van ondervinden.

Denk DENK wil investeren in duurzame energieopwekking, zoals windenergie.
50Plus Nog niet bekend
JA21 Windturbines zorgen volgens JA21 voor horizonvervuiling en voor gezondheidsproblemen door slagschaduw en laagfrequente tonen. Na de levensduur zorgt ontmanteling en verwerking van schroot voor een volgend en nog niet opgelost milieuprobleem.

Wat kunnen we hiervan samenvatten, voor mensen die Wind op Land aan het hart en ziel knaagt? Bijna geen van de partijen durft Wind op Land voluit te promoten, behalve de CU dan op Rijksgronden en D66 die grote windparken beter vindt passen in het landschap. VVD, GL en D66 besteden er verder alleen een paar dure woorden aan, zoals resp. “draagvlak”, “proceseigenaar” of “buurtwindmolen”. Het CDA wil alleen boeren en natuur geen last van windmolens bezorgen. Kortom, de partijen zijn veelal niet duidelijk. Ze durven amper te zeggen dat ze Nederland gaan volplempen met windturbines, maar na de verkiezingen gaan ze er gewoon mee door. De landelijke politiek heeft de gemeenteraden verantwoordelijk voor Parijs gemaakt, en ijverige wethouders van Milieu bieden in de RES al zelfs meer dan nodig. Wel worden inwoners van Nederland iets minder als Nimby terzijde gezet en er wordt vanuit het Klimaatakkoord iets meer getracht omwonenden “mee te nemen” in bijv. hoorzittingen. Maar de huidige regels van RO en Omgevingswet blijven speciaal voor windturbines aangepast, en wel meer dan in het buitenland.

Toch is er een kanteling gaande. Wie zich een beetje begint te schamen voor het Wind op Land beleid, kan langzamerhand ook benaderd worden over de enorme impact op landschap, natuur, en jawel, omwonenden. En dat tot in wijde omtrek van de megagrote industriële windwerktuigen. De trend is echter ingezet: omwonenden pikken het faciliteren en doordrukken van Wind op Land niet meer. Dat GL hen “proceseigenaar” wil maken kan wel eens verkeerd uitpakken voor hoe nu het Klimaatakkoord gestalte zou moeten krijgen. De groenlinksers van Amsterdam betogen nu volop dat wind op land helemaal niet nodig is, op de Noordzee is wel 3 maal genoeg ruimte is voor alle elektriciteit van Nederland. D66 en GL vermelden daarom inmiddels dat ze inderdaad 60 GW windturbines op zee willen plaatsen, dat is 40x van nu, 3x wat Nederland nu verbruikt, *bron PBL en www.windalarm.org/view_indemedia*. Niet pas in 2050, maar al in 2031 of 2040. Dan hoeft er inderdaad geen enkele windmolen meer op land, al zeggen ze dat er nog maar niet zo bij.

Het NLVOW wil gegeven de opgebouwde opdruk van “Parijs” de omwonenden bijstaan in een transparante locatiekeuze en een eerlijk gebiedsakkoord. Maar wat zou het een bevrijding zijn indien de slogan te bediscussiëren komt, of alleen met wind op land de kleinkinderen gelukkig kunnen worden. Nu de RES-en steeds meer gestalte krijgen, ontvangt het NLVOW steeds meer mailtjes met verzoek om informatie vanuit een radeloosheid. Steeds meer burgers willen helemaal niet vorm geven aan de RES. Ze spelen het niet mee, maar stemmen op <https://windalarm.org/petitie/Wind-op-zee>. Daar zijn tenminste geen omwonenden.... en van de zee komen maar weinig verzetsgeluiden.....Het is bijna 2030 en we gaan stemmen in 2021, het is urgent!